

Forfatter: Brorson, Hans Adolph

Titel: Udrag fra Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956

Citation: Brorson, Hans Adolph: "Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956", i Brorson, Hans Adolph: *Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956*, 1951-56, s. 475. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brorson03grval-shoot-idm140139954849584/facsimile.pdf> (tilgået 10. april 2024)

Anvendt udgave: Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956

7) I superlativ rettes *-iste* til *-este* 134 141 ofl., jf. nr. 287.3.8; men *meniske* bevares. I bestemt form ændres *himlen* til *Himmelten* 170 ofl.

8) *ek* før *k* i ind- og uddyd ændres både i prædiken og digte konsekvent til *k(k)*. Den sjeldne skrivemåde *ah* rettes i *Patriarcher* > *-k-* 145.

10.1) Trykket retter konsekvent *eg*, *egy* > *ej*, *ej*; også ms. har en del steder *ej* for *eg*, men det er ofte vauskeligt at afgøre, hvad der står. Ved anvendelsen af større skrift har trykket *ei*: *Spell ~ Feil* 290.8.6.8. — *Jeg* rettes til *je*.

10.2) Nogle få tilfælde med *f* for *v* normaliseres i P: *nafne* 142 147. 1 digtene er *f* hyppigere end i ms.: *Lif* 286.1.3 288.3.8 ofl. *Løfsl* 352.2.12 *Stefne* 280.1.7 *lifsligste* 288.1.8, jf. *Straf ~ gev* 317.1; spec. i ordet *Lof* (= pris), *Lofsang* 302.4.8 345.2.6 (6 exx. noteret mod *lav* 293.3.11, jf. *Lov* både i ms. og tryk s. 130.10). Derimod rettes den karakteristiske Brorson-form *tivilgste* > *tifligste* 140, jf. 287.1.4 314.1.2.

12) Trykket fjerner stunden *d* i *gandske*, *old*, *hand*, *kand*, *mand* (pron.) samt i de usædvanlige former *forvende* 173 *indtet* 142 *hended* 295.2.5; det indsetter etymologisk *d* i *mit* i 141 (s. 168 har også ms. *midt*); derimod har digtene normalt *mit*, fx. 284.2.4 302.3.7); i 285.2 har ms. først *samsant* (= tryk), i gentagelsen *saa sandt*; trykket bevarer skrivemåder som *got*, *hørt* 157 ofl.

13) *høvet*, *maanet* rettes til *Hoved*, *Maaned* 132 155 ofl. (men *freumælt* 349.1.4).

14) Ändringer af genusformer er sjeldne: *vorl* (> *vor*) ... *meniske* 142 i *vor* (> *vorl*) *stød* 163. — *ingen Raad* > *intel Raad* 295.1.9.

15.1) *Engler*, *Dieveler*, *Discipler* erstattes ofte af former med *-e* (men *Engle* > *Engler* 173 *Disciple* > *-er* 154; *Engle* 288.2.4 ofl.; *Apostlene* 130), *Taare* > *Taarer* 159 (jf. ovf. s. 453). Den latinske form *3 Marie* afføres af *Mariier* 140; jf. genitiv *Magdalene* > *Magdalene* 130.

15.2) Verbers (og participiers) flertalsform gennemføres i trykket mere konsekvent end i ms.; dog ikke i modalverberne (155 169 ofl.) og ikke altid ved *hør* (142). Jf. dog *døe vi* > *dører vi* 159 samt (i begge kilder): *viil vi vore vix i* 155. Den hyperkorrekte form *nogle* indføres i: *Vil vi dog hellere miste altting end aogen* (> *nogle*) af vore Lemmer 154. — *ingen Raad* > *intel Raad* 295.1.9.

16) De gamle genitiver på *-sens* er ikke så hyppige som i TrK; nogle bibelske udtryk med *løsens* bevares i trykket (se s. 453), derimod rettes *Dødsens* 160 *Korsens* 153 (andre steder har ms. *korsets* se s. 453). I digtene findes *vi Lifsens* ... *Træe* 289.1.2, men ellers *Liveds* 291.1.3 316.2.7 *Gravens* 346.3.10 *Dødens* (*Fyrste*) 297.2.6 ofl. *Syndens* 290.5.4 *Kjældets* 333.2.4. Det kan ikke siges, om disse former stammer fra digteren. — *Daabs* > *Daobes* 142.

17) 2. persons-former ph. *-s(t)* er ikke bemærket i prædikenen; kun få exx. i digtene, navnlig *est du* 290.7.4 (men *du vil*, *mæde snist*), *blevst* 318.2.1.

19) Ändring af tempusformer er påfaldende sjeldent; jeg har netter normalisering af de særlige Brorson-former *veedste* > *vidste*